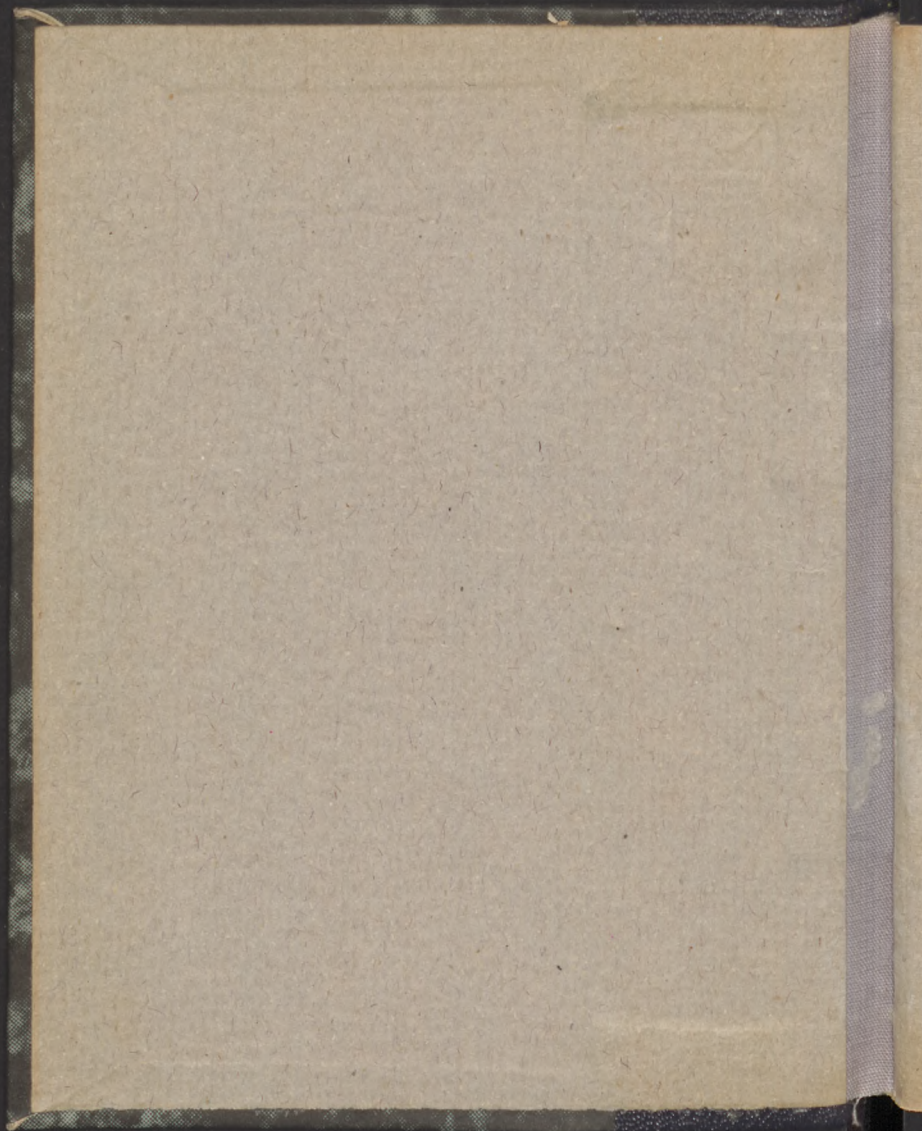

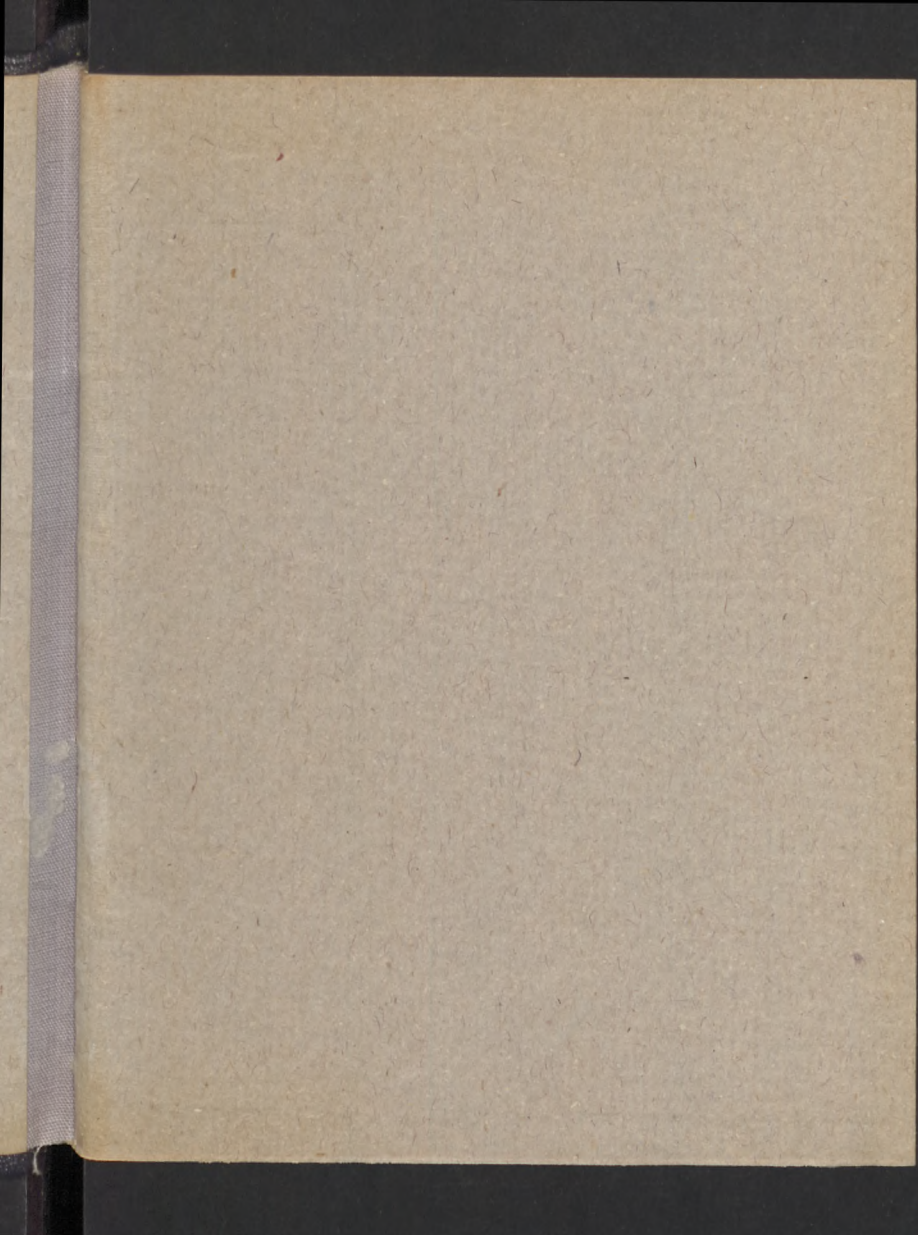

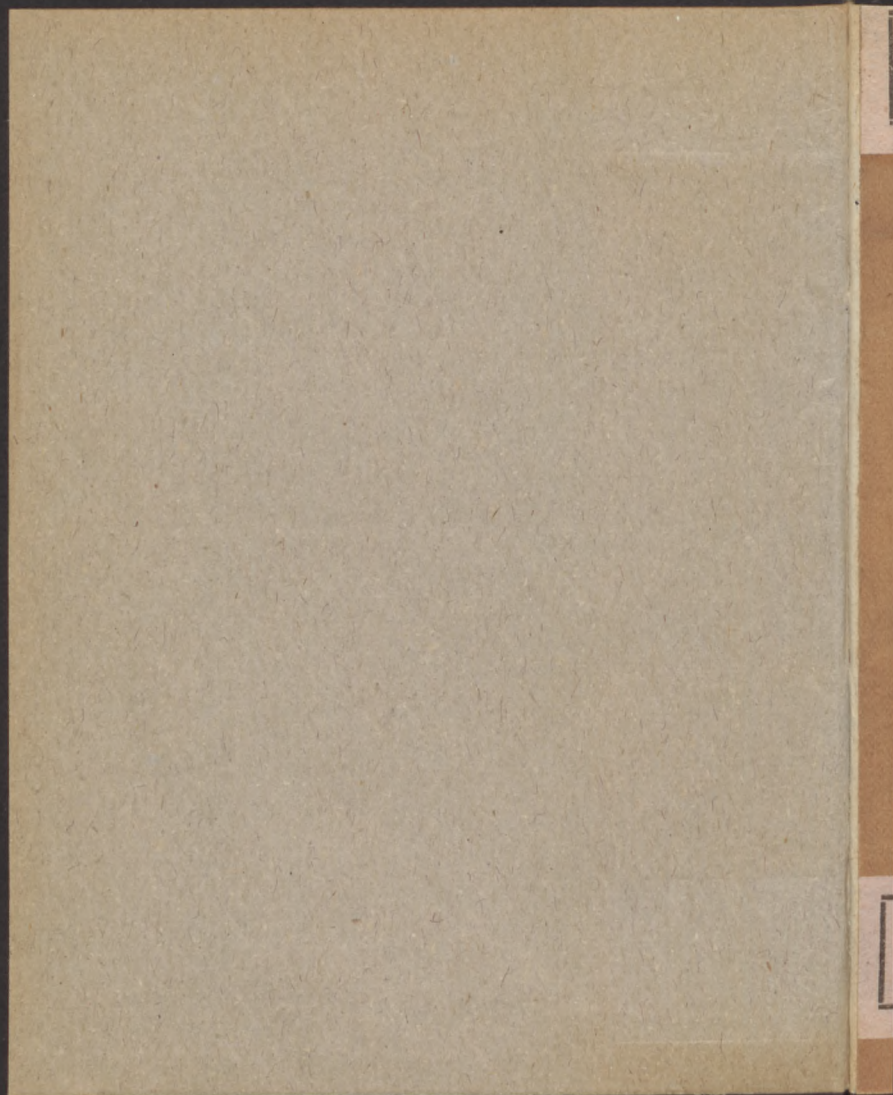
Somogyvári

GYÜJTEMÉNY-
GYŰJTEMÉNY...

N/ = 90/a
73.886

GYUJTOGATÁS

/VERSEK/

1919 — 1920 — 1921

IRTA

GYULA DIÁK

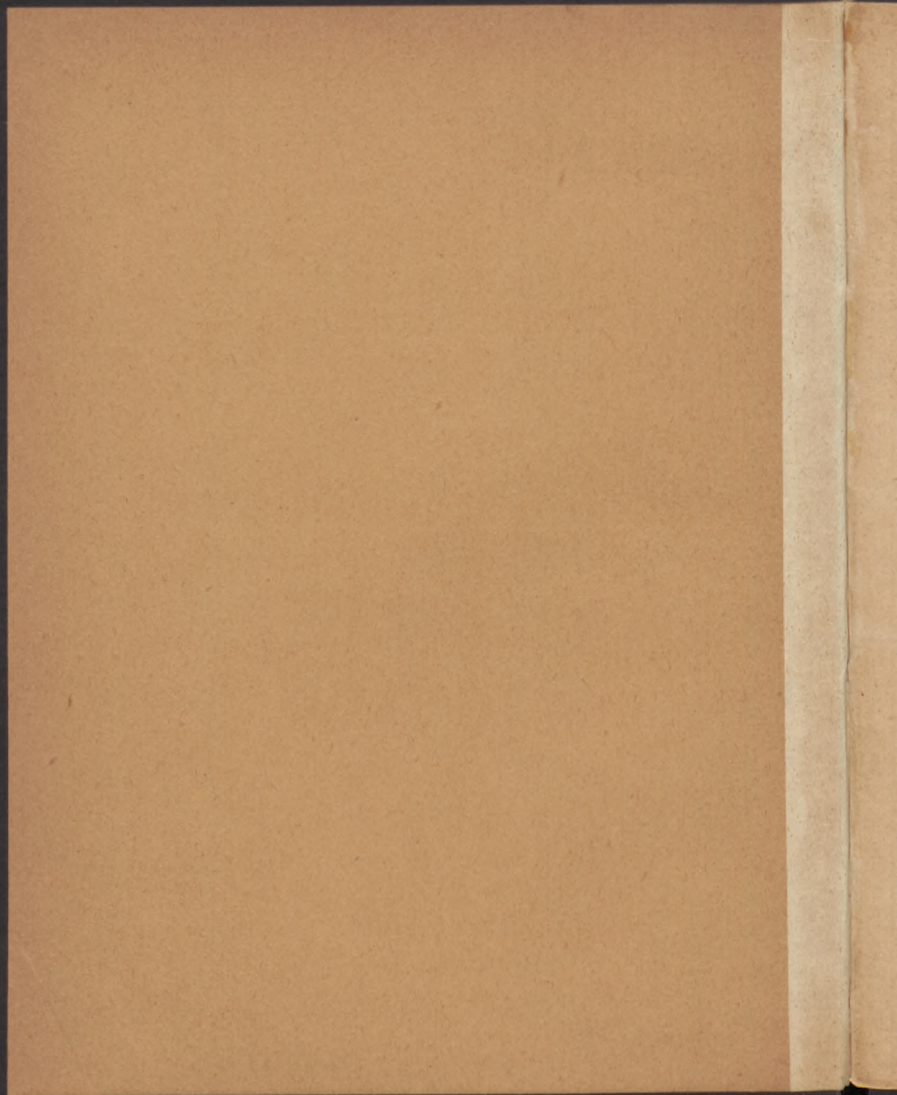
IV. KIADÁS

BUDAPEST, 1928

KÓKAI LAJOS KIADÁSA

IV., Kamermayer Károly-utca 3

M
3077

6122

GYUJTOGATÁS

/VERSEK/

1919—1920—1921

IRTA

GYULA DIÁK

IV. KIADÁS

BUDAPEST, 1927

KÓKAI LAJOS KIADÁSA

IV., Kamermayer Károly-utca 3

~~3077~~
M 43.886 = 90/a
Q 1986

Ciszékes Széchényi Könyvtár

Leltári szám:

V580-4903/1964.

121965

„Élet” Irodalmi és Nyomda Rt., Budapest.

Igazgató: Laiszky Jenő.

DIÁKOK UTOLSÓJA.

Nézzetek néha a két szemembe :
babonás hitből születtem én.
Talán elkésett, gyöngé, kis hajtás
— de ág vagyok diákok törzsökén.

Nótákat penget a könnyű újjam,
halott regősök furcsa dalát,
bús citerások, kis nótaverők
porából támadt melodiát . . .

Szidjátok őket, hogy korhelyek voltak,
kósza, nagyhangú garaboncok,
csaták idején mégis csak szentek,
mert a nótájuk zászlókat bontott !

Voltam, mint ők is : keservek papja
s pergámen-bujó álmokölyök,
de jött az órák, zendül a vérem
s kiáltó lelkük belém költözött . . .

Furcsa rikoltás szakad a számon,
benne borzong a turáni láz,
három ős=szentség tanított rája:
a Vér, a Bor és a Buzakalász . . .

Nézzetek néha a két szemembe:
babonás hitből születtem én,
utolsó, gyöngé bimbónak nőttem
kóbor diákok vén törzsökén . . .

GYUJTOGATÁS.

BIZÁNCZ ALATT.

Dalok bárdjával — mondtad Istenem —
űssem a rést Bizáncz kapuján.
Gyöngé Botond én! Erőtlen bárdom
rozsdás pántjain kicsorbul talán.

Hiszen próbáltak előttem százan
és nálam jobb, nagyobb Botondok!
S alvó magyarok szíve-kapuján
az ütésük még karcolást se rontott.

És én . . . és én : a másvérű magyar,
hogyan gondolod, hogy átalvágom ?
Az én nótám még pöröly sohse volt,
csak döngő méh a terhes virágon . . .

De megpróbálom ! /Én az álmodó,
— Mohács után is hívő — szent bolond./
Hej ! Bús Bizáncz, hol a vén vaskapud ?
Dal-bárddal jön a legkisebb Botond !

MAGYAR MIATYÁNK 1919-BEN

/Íródott valahol Magyarországon, ál-
matlan, gyertyavilágos éjszakában, mikor
a mi nagy, jó Urunk — Horthy Miklós —
Szeged tájékán megfűvatta a magyar trom-
bitákat és megverette a rézdobokat . . ./

Van-e imádság, forróbb, könyörgőbb,
mint a miénk most ? — kínok imája ! —
Nyisd meg Nagyúr a felleget kárpitját
s irgalmas szívvel, figyelmezz rája.
Nincs annyi fűszál, libanoni lejtőn,
mint ahány könyecsepp bús magyar szemekbe,
hallgass meg kérünk, jaj, most az egyszer
Miatyánk, ki vagy a mennyekben !

Könyörgünk! Nézz ránk, hisz az nem lehet,
hogy síró szóval pusztába kiáltunk!
Sok volt a vétkünk, nagy büszkeségünk,
felhőkig járt az álmodásunk,
de most bánattól gyötrötten mondjuk:
Szenteltessék meg a te neved!

Végigvertél a borzalommal
és mégis, most is széthúznak, látod.
Küldjed szívünkbe a szerelmes békét,
jöjjön el végre a te országod . . .!
Ugye nem szórod szét ezt a népet,
bujdosónak a nagy világba,
hiszen te hoztad Ázsiából
s verted, de védted a pusztulástól
ezer évig! mondd csak: hiába . . .?!

Voltunk a véres védőbástyád
s voltunk villámló ostorod,
tégy velünk, ahogy megérdemeljük,
legyen meg a te akaratod!

Küldjed szívünkbe a szerelmes békét
s küldd az erőt a rossz karunkba!
Küldj halk esőt a földjeinkre
s legyen gondod a barmainkra . . .!
Önts enyhülést a lelkek tüzére,

s ha tudsz : szeress ! ha kell : fenyíts !
csak legyen béke, boldog megértés,
miképen mennyben, úgy a földön is.

Nézd : éhezünk, rongyokba járunk,
nincsen koldusabb néped minálunk.
Nézzed a gyermek éhező száját,
asszonyainknak bús Kálváriáját,
ha te nem segítesz : elveszünk !
Ó add meg hát a napi kenyerünk . . . !

Nagyúr ! Vétekkal, igaz, megrakódtunk,
gőgösek közt, bizony elsők voltunk ,
de most a házunk hamva van fejünkön
s a bűnbánat megtépte köntösünket,
Isten ! istenes szerelemmel
bocsásd meg a mi vétkeinket . . . !

Minket megvertél magyar-Isten
és megverted az őseinket.
De fiainknak minden más nép,
felejtse el apái vétkét
— sok számolatlan számadásunk —
miképen mi is megbocsátunk
a mi ellenünk vétkezőknek . . .

Torkunk rekedt a rimánkodástól . . .
az ősz magyar föld : merülő gálya.
Jaj ! tedd a szent kezed föléje,
oltalmazd meg, vigyázz rája
és ne vigy minket a kísértésbe !

A tenyereden, Isten-apánk
hordod az ember-milliókat.
Mi is elférünk békében ottan,
csak vedd ki köztünk az árulókat !

Nem kell minékünk más hódolása
és nem vágyik a magyar sehová sem,
csak engedj élni . . . tüzekbe nézni . . .
tilinkószónál . . . mesét mesézni
és szabadíts meg a gonosztól — Amen.

ZSOLTÁR.

Véresre csúsztuk porban a térdünk
Uramisten
s megalázottan, mégis remélünk
Uramisten.

Korbáccsal verték szenvedő arcunk
Uramisten,
pedig igaz volt a pörünk, a harcunk
Uramisten.

Népek végére soroltál minket
Uramisten
s csordák gázolták vetéseinket
Uramisten.

Kiszaggatták az élő húsunkat
Uramisten
s nevették a jajdulásunkat
Uramisten.

Meddig leszünk még, mint Jób — a szemetjén —
Uramisten?
Mikor villan a felhők fölött fény
Uramisten?

Tégy pontot immár a szörnyű írásba
Uramisten
s örvendeztess a feltámadásra
Uramisten!

SEREGINDULÁSKOR.

Lelkemből csiholt parányi szikra
Lobbanj hát lángra az oltár kövén!
Fakuljon most a hajam galambőszre,
Öregedjen a kezem reszketősre,
Legyen a szavam táltos=kiáltás
S ti, akik hisztek pogány magyar hittel:
Jöjjetek, gyűljetek ide körém!

Égjen a tűz és szálljon a füstje . . .
Síposok, dobosok szerszáma zeng . . .
Kikiáltom a torkom rekedtre!
/Kútfők vizénél, pázsitos berekbe,
Jajdul a régi, ázsiai szó/
Lobogjon a tűz és bodrozó füstje
Lejtve, remegve az égre kereng . . .

Jajdul a régi ázsiai szó
— Ősi pogány és nyakas hiszekegy —:
Hiszem én az örök magyar=szerencsét,
Hiszem, hogy vérünk és életünk szentség,
Hiszem, hogy soha el nem pusztulunk,
Hiszek a Földben és hiszek a Kárdban
S hiszem a magyar pásztortüzeket . . .

Hiszek a Földben és hiszek a Kardban,
Hiszem a kemény hun-magyar fajtát,
Hiszek hittel az elszakíthatatlan,
Örökké=miénk Négy Magyar Folyamban,
Hiszem és vallom a Három Hegyormot
S hiszem — ha meg is következtek érette —
A tüzes magyar »rajta=rajtát!«

Hiszem, hogy ez a parányi szikra
Lángra lobban az oltárok kövén
S mire megfakul hajam galambószre
S megöregszik a kezem reszketőszre,
Addig ez az új táltos=kiáltás
Millió magyart, hívő hitű lelket
Hajt imához a négy folyó közén.

FECSKE=VÁRÁS.

Fecskék! Én most is visszavárlak,
pedig a fészek szertedúlva.
Fecskék, ha megint visszajöttök:
lesz=e itt nálunk kedvetek újra?

Jaj nem mi tettük — magyar madárkák —
hiszen minékünk szent a fészek!
De más hadak dúlták e földet
s porig égettek vörös tűzvészek!

Elvittek minden kis szalmaszálat
s tán még majd lomb se nő az ágon.
Jaj, kicsi fecskék, miből raktok majd
új, puha fészket, Magyarországon?

1920. márc.

SZÁMADÁS.

/Íródott, mikor elmúltott rófunk a
csapások esztendeje : 1919./

Uram, hát eljöttünk a számadásra,
most, hogy itt az esztendőnek vége.
Mi : sáfáraid és pásztoraid
lehajtott fejjel, de becsülettel
állunk Uram a szined elébe.

Amit kezünkre bízál Pusztaszernél :
az ősi jószág, a szép a drága,
hát biz . . . akárhogy csűrjük-csavarjuk
— meg aztán nemcsak mirajtunk múltott —
farkasok jártak Uram a nyájra !

De szép is volt az ! Hogy örült a lelkünk
s milyen örömet őrizgettük !
Te tudod Uram, ezer Újévkor
híven számolt a számadónk mindig
s nem volt egy szikra hiba se bennük !

Most meg ládd — számadónk sem volt egy évig
s mindjárt nagy hiba esett a nyájba.
pedig őriztük, szent becsülettel
— ébren volt mind a soros virrasztó! —
de hát . . . farkasok lopództak rája . . .

Nagy híjja van! Haj, szörnyű nagy a híjja . . .!
Hogy is mondjam meg Uram teneked?
Hogy is kezdjem már . . . miképpen mondjam?
Hát nézd Uram: a drága kis bárány,
a Felföld bizony . . . bizony elveszett . . .

Éjszaka volt. A pásztortüzünk égett,
felleg fődte a Gönczöl szekerét,
a soros bojtár pipázott csöndbe
s ihol: egyszer csak farkas riasztja
északnyugatról a jószág elejét!

Kurjant a bojtár — ugrottunk is gyorsan
s rohantunk Uram — bizvást hiheted! —
Csattant a bot s a karikás ostor
de akkor . . . immár ezernyi farkas
rohant a nyájra s körbe kerített . . .!

Kevesen voltunk: . . . segélyért kiáltánk,
hogy jöjjön hát már a többi pásztor.
És nem jött senki! S mi vérbe rogyva,

hörögve néztük, hogyan prédálnak
a duvadak az ősi nyájból . . .

Uram, nem vétkes a pásztorod ebbe',
hűség, becsület volt bennünk látod,
— igyekezetbe' sem volt hiányunk —
és mégis vitték jaj, rác farkasok
a szelíd Bácskát, gyöngö Bánatot . . . !

Aztán, hogy mondjam . . . hát ezt, hogy mondjam
— én : ezeréves, kivénült szolgád — [meg ?
jaj ! ősz fejemnek . . . Uram, elvitték
a legszebbet és a legdrágábbat,
a szemünk fényét : Erdélyt elrabolták . . . !

Nagy híjja van a nyájnak, szörnyű híjja !
S e számadásom kínzóbb a tűznél.
Öreg szívembe jajdul a bánat
s hidd el Uram, hogy az se fájna így,
ha megtaposnál és messze űznél !

Most tégy Uram, hát tégy te igazságot !
— Hiszen én csak egy vén szolgád vagyok. —
Adjál közénk egy nagy, bölcs számadót
s azután mondd meg, hogy hát mit tegyünk,
mi : ezeréves magyar pásztorok ?

Mondd: hogy szerezzük vissza a miénket
— amihez jussod csak neked vagyon —
mond: hogy öljünk meg minden duvadat
s meglásd — megtesszük nagy becsülettel,
a fütőkösünkkel verjük mind agyon!

Uram! Hát ez volt a mi számadásunk,
most, hogy itt az esztendőnek vége.

Mi: — sáfáraid és pásztoraid —
lehajtott fejjel, de becsülettel
állunk Uram a színed elébe . . .

VARJU-ZARÁNDOK.

Csavargó, lomha varjuszárnyakon
kírópöppenek nagy, bánat-körökre.
/Mikor az éjjel mindent gyászba von./

És a szárnyam a Kárpát fölött jár
— az ősi szálfák nyurgán merednek —
s rekedten, árván sírom, hogy: kár . . . kár . . .

Vadul vágódom Északról, Délre
— fuldoklik lent a kalászos Bánság —
s szememre fut a szívemnek vére.

Erdély fölött — jaj tépem a tollam
s kínnal rikoltom: rossz varjukarmom
helyett miért nem vércsekarmom van?

És szállok át a földön az éjen . . .
S hazavetődöm hajnalra, könnyel,
fáradtan, lomhán, koldusszegényen.

1920. okt.

KÉRDÉSEK.

Elhallik-e a mi szavunk odáig,
honnét csak jaj az üzenet
és szürke, beteg bánat-órákat
morzsolnak sápadt emberek?

Göögös rabtartók duhaj tivornyáján
a szívverés átcsendül-e?
Magyar harangok rimánkodását
meghallja-e Isten-füle?

Hogyan fordul, e rovásra vett élet
s az égre hittet nézhetünk?
Életbe vagy tán a kárhozatba
rohan az óra mivelünk?

Éltünk kenyerét hova tették le
s merre nő koporsónk fája?
Várjunk-e még vagy menjünk meghalni
zúgó Marmora partjára?

Jaj! itt kóvályog ezernyi kérdés
lehajtott, bús fejünk felett.
— És fönt az égen mozdulatlanul
gubbasztanak a fellegek . . .

1920. febr.

GYUJTOGATÁS.

Várom, hogy próféták járjanak köztünk
és felrázzák a beteg lelkeket.
Legyen a szavuk korbács suhogása,
szikrák, tűzesők szívekre-hullása
s a tanításuk: égő gyűlölet.
Várom, hogy próféták járjanak köztünk.

Várom, hogy pártunkra álljon az Isten
s ítéljen köztünk: kié ez a rög?
S hogy haragjának legyünk ostora,
cikázó villám, mely el nem ég soha,
mindaddig míg csak egy rabló hörög!
Várom, hogy pártunkra álljon az Isten.

Aztán jöhetnek a régi igék is :
a megbocsátás és a szeretet.
De amíg tart e szörnyűséges torna :
zarándokoljunk tűzért a pokolba
és gyujtsuk lángra a magyar lelkeket.
Aztán : jöhetnek a régi igék is . . .

1920. márc.

ÉGI MAGYAROK VÁNDOROLNAK.

/A tártalan ember felkőnyökölt véres
aléltóságából és híveit kereste. De nem talált
senkit, csak az ég madarait. És akkor
azokhoz jajdult, vergődő fájdalommal /

»Hová repültök ujjongó fecskék,
részeg örömmel, sűrű rajokban ?«
— Megyünk, rohanunk Erdélyországba,
a fészünk vár ott, a fészünk ott van. —

»Ne menjetek, az nem Magyarország,
másoknak ítélték, vad, gőgös urak.«
— Dehogy ítélték, bús, bolond ember,
míg Isten nem szól : — az magyar marad ! —

»Hová repültök szóttalan darvak?
Északi földre hiába szálltok.«

— Visszahúzott az ősi, magyar föld,
még ma elérjük este a Vágot. —

»Maradjatok, az nem Magyarország,
rablóknak adtak ott minden rögöt.«

— Dehogy is adták, bús, bolond ember
csak Isten ítél az élők fölött! —

»Hová repültök gólyák és gémek
a szárnyatokat messze kitérve?«

— Magyar szél hátán úszunk sietve
a Tisza mellé s Alibunárra. —

»Megálljatok, az nem Magyarország,
eltépték tőlünk azt száz gonoszok!«

— Dehogy is tépték bús, bolond ember,
ott fönt az Isten csak mosolyog . . . —

»Hová repültök dacos keselyűk,
magyar keselyűk, arra nincs már út!«

— Szállunk, robogunk, lecsapunk Nyugatra,
hogy gőgös Páris szemét kívájjuk! —

1920. márc.

REPÜLJ FEHÉR GALAMB...

Repülj fehér galamb, repülj sebes szárnyaa,
idegen országba hegyen-vízen át,
messze, Szajnaparton, kopogtasd meg kérőn,
szörnyű nagy uraknak rácsos ablakát!
Mondd: hogy innét szálltál a Tisza tájáról,
— hol az égre néznek apró templomok —
s jöttöd vágyva várják, karjukat kitarják
kifosztott, megtépett, koldus magyarok...

Mondd: hogy olajáért küldöttünk el téged
s hogy a szajnaparti híres, nagy urak
ne a betűt nézzék s ne az írást rójják,
igazságot nékik úgysem az mutat.
Hallgassák meg végre mit a lelkek súgnak
s mit a magyar földek szíve is dobog:
hogy akik most tépnek, vad idegen népek,
ők az elnyomók és ők a gyilkosok!

S ha az olajágot néked odaadnák
s hazahozod Erdélyt újra minekünk,
s hazahozod Bácskát s a bánáti földet,
futó Vág vizét s mind amit szeretünk:
szállj akkor az égig s hófehér felhőben
mosd még fehérebbre fehér tolladat
s aztán lassú körbe, ereszkedj a földre,
nehogy itt a szívek megszakadjanak...

De ha csonka lenne az ág, amit hoznál,
akkor ejtsd a földre, akkor el se hozzad,
hanem szállj egy barna felleg közepébe
és a sötétjébe mártsd meg a tollad.
Sötét turulszárnyrá változzon a szárnyad
s nőjjön hús-szakító, éles vércsekarmod
s vészes zuhanással, rekedt víjjogással
csapj a magyar rögre s hozd nekünk : a Kardot...

1920. febr.

A SZAJNA FELE S A TISZA FELE...

A Tiszától a Szajnapartig :
hány napi járó az út — ki tudja ?
— S nem volt ennél kálváriásabb
a názáreti Jézus útja !

A Tiszától a Szajnapartig,
nagyobb keresztet még sohse vittek
s a Tiszától a Szajnapartig
sokan voltak még, akik — hittek.

De — Szajnáától a Tiszapartig :
egy perc alatt eljött a hír talán,
hogy gyilkosabb volt a Golgota,
mint egykor... Nagypéntek délután...

S a Szajnátlól a Tiszapartig
— míg visszahozták véres testét —
a megbocsátást s imát — még a
Máriák is elfeledték!

1920. ápr.

HITETLENEKHEZ SZÓLOK.

Ne féljeteK. A tűz még nem aludt el.

Csak hamut szórtak az izzó parázsra.
Ne féljeteK! Olcsó, krajcáros hittel
ne gondolatok temetésre, gyászra.
Ne féljeteK ti elcsüggedt Tamások
és ne nézzeteK könnyesen a ködbe!
Hát elhagytak már mind az álmodások
s azt hiszíteK, hogy így lesz mindörökre?

Ne féljeteK, ti rémült istenadták,
a történet még nincs készen mivélünk!
A torkunk évszázadok fojtogatták
s mi mégis, most is élünk, mindig élünk!

Ne féljeteK! — Nem temetőbe vittek.
Csak börtön ez, mit nekünk sírul szántak.
S van még súlya a bilincses ökölnék
és van szárnya a hörgő Miatyánknak!

Ne féljeteK, ti gyötrött, árva lelkek,
nem halt még meg a magyar: csak kifáradt.
Nem állt a szív meg, csak egy percre dermedt,
de már dobog s a vére újra árad.
Ne gondolatok temetésre, gyászra
s ne sírjátok, hitetlen gyáva hittel!
Csak hamu szállott az izzó parázsra...

Ne féljeteK! A tűz még nem aludt el!

1920. ápr.

IHOL KEREKEDIK.

Ihol kerekedik egy fekete felleg,
csattog már a szárnya a varjú=seregnék.
Fekete fellegnek hej, piros az alja,
varjak károGását hej, senkise hallja?

Jaj senkise hallja!

Ikol nyiladozik a föld is alattunk.
Mért nem fogunk össze, kik még megmaradtunk?
Pusztulás örvénye a tajtékot hánnya
s pártos magyarok közt egy sincs aki bánja?

Jaj, nincs aki bánja...

ÉJFÉLI LÁZAK.

Egy bús parázs=szem még reám hunyorgat,
éjfélre jár. A kandalló hideg...

Most valahol egy régi temetőben
korhadó fejfa roppan s megreped.

Valahol mostan a baglyok huhognak.
— Zsibbaszt a csönd, rossz lázak meggyötörnek,
a vérem lomhán akadozva fut
s hallom: valahol bírkóznak a lánccal
líhegve, sírva kis magyar faluk...

Doberdón most a sírok felszakadnak,
sziklát görget egy zörgő, sárga kéz,
gurul a kő és billegve kilép
a föld alól egy szürke csont=vitéz.
/Horpadt sisakban repedt koponya,
rongyos köpeny a rozszant vállakon,
kezében szétlőtt, rozsdás, régi puska
és rajta csorba, összetört szurony./
Éjfélidőben, bagolyhuhogáskor
a csont=vitéz Tirol felé kiált:
»Hahó... hahó! Őrség ott fenn a Grappán!
Ébredjetek! Az óra már lejárt.
Hahó, hahó! Erdélyben jár a farkas,

halljátok-e? Erdélybe hív az út,
hahó, hahó! Gyilkosok fojtogatják
a fehérportás sok magyar falut!«

S éjfélidőben, bagolyhuhogáskor,
lehengeríti a követ magáról
s fegyverbe lép az őrség fenn a Grappán.
Cihelődnek a megdermedt vitézek
— csillan a hold a katonák sisakján —
de ezek itt már mind nyugatra néznek.
És száll tovább az éjféli kiáltás,
borzongatón, kísértetes sötétben :
»Hahó... hahó! Ott Flandria szögében
s Verdun alatt virrasztó magyarok!
Hahó, hahó, ébredjetek serényen :
a Balkán szennye Szegedig csapott!«

És Flandriában, fagyos csatornák mellett
s Verdun alatt a holtak ébredeznek.
Csont-vállra lendül a rongyos hátizsák
s keletre száll a riadó tovább :
»Hahó, hahó! Ébredj varsói őrség!
Hahó, hahó! Izent és hív a rög.
Kassát, Pozsonyt durván kerékbe törték
s dögmadár víjjog a Tátra fölött...«

S lengyel mezőkön, süppedt sír alatt
felébreszti a régi holtakat
a riadó. És egyre száll tovább...

Oláh síkságon csontváz-katonák
rázzák magukról a nehéz göröngyöt
s hol egykor lábuk diadallal döngött,
most nyikorogva zökken rendbe sorba
és megindulnak századokba folyva.

És száll a hahó az Avara hegyére
és száll a hahó az Adria vizére
s köröskörül, hol földet ér az ég
az alvó tábor mind fegyverbe lép
és a holdfényben marsolnak a lábak...

Síri vezényszó rándítja őket,
a szenteket, a szenvedőket,
hűséges, drága, magyar katonákat.

— Majd összefolynak, hosszú oszlopokba,
jönnek nagynémán, búsan, tántorogva,
innen is... onnan is... minden irányból...
mozog a föld a tenger katonától...
erdőn, mezőn, dombon és lankán,
főnt a csúcson s a völgyekbe' lent,
billegve ballag a határ felé:
— szerelmes Isten! — száz csont-regiment...

Jönnek... átlépnek a magyar határon...
de most hirtelen a kakas rikolt
s eltűnnek mind... nyom nélkül, zajtalan...

— Hát nincs, hát nincs — csak éjszakája van
az élő és a halott magyarnak...?

Az ablakon besüt a sárga hold,
— valahol nyögnek a magyar faluk,
valahol most egy fejfa megrepedt...

S a bús parázs-szem végkép kialudt...

LÉLEKSZENTELÉS.

A szívem és a két karom kitárom
és akik hisznek, azokat megáldom.

Fejét a porból aki felemelte,
töviskoronát ki hittel viselte,

ki Golgotára roskadozva hágott,
de síron túl egy föltámadást látott,

ki szenvedett de másokat vigasztalt:
annak neve legyen áldott és magasztalt.

A szívem és a két karom kitárom
és akik hittek, azokat megáldom...

PANASZKODNAK A MAGYAR SZELEK.

Hópihékké fagytak az Isten könnyei,
csavargó varjú száll szürke fellegekben,
messziről jött szelek bús, haragos szárnya
veri, kopogtatja ablakom szünetlen...

Felsívít a kémény, mint égő boszorkány,
pörög a rézkakas vármegyeház tornyán,
nyugatról, keletről vad viharok jönnek
s mint a száműzöttek sírnak, könyörögnek.
Megremeg az ablak... északi szél vágja,
zúg mint az ítélet zengő orgonája...
Most pedig a déli szél rázta meg a fákat,
olyan, mintha nappal kísértetek járnak.

Szívet tép a hangjuk... úgy borzong a lélek!
/Minthogyha eltévedt gyerekek lennének./
Nyöszörögnek, sírnak... most egy percre csönd van...
De most még vadabbul, százszor szilajabban
dühöngve, ordítva tördelik az ágat,
aztán megint csönd lesz. Csak a varjú károg...

Csönd van. — Halkan koppan, megcsörren az ablak,
Nagy Isten! Én értem jaját e szavaknak!
Ez az északi szél... Késmárk felül jajdul
s torkom összeszorul ettől a sóhajtul.
»Égnek veri ormát havasfejű Tátra,
megdermedt a fenyves a szomorúságba.
Most is súvít a szél, Késmárkon, mint régen,
most is fagyos az út lengyel határszélen,
most is csörög a víz a Poprád patakba,
csak hogy nincs köszönet, nincsen öröm abba!
Havasfejű Tátra felmutat az égre,
bosszút kér a tenger földreomlott vére,
tátrai rengeteg sötét felhőt szaggat,
lengyel határszélen cseh=rablók vigadnak.
Késmárki szeleknek hazasíró torkát,
latrok, nyomorultak összeszorították.
Bilincsek csörögnek a Poprád patakban,
cseh=katona itat magyar lovat abban.
Rákóczi városa, híres, büszke Kassa...
van=e annyi könny, hogy méltón elsírassa!
Rákóczi csontjai, hogy legyenek békén,
mikor csehek járnak a Hernád vidékén?
S amerre a Vág fut zúgva, kanyarogva,
bús keserőséggel néz Csák Mátyus tornya.
Körmöc aranyait tolvajok dézsmálják,
selmeci utcákat más diákok járlák...

nyitrai Zobor=hegy négy turul=madara,
hej! hogy ideszállna, ha nem kőből volna!
Sajduljatok szívek, jajduljatok lelkek:
itt minden szívverést bilincsekbe vertek...!»

Elhallgat a fáradt, késmárki szél hangja...
elfáradt az útba és a siralomba.
Itt bent a szobában kongva ver az óra,
s kint a kóbor varjú leszáll a tarlóra.
Hull a hó, száll a hó, — fagyott Isten=könnyek! —
Élni=e, halni=e, vajjon melyik könnyebb?

De íme! Alig, hogy csend volt most egy percre,
új szél hajít havat az ablaküvegre!
Alduna tájáról Kosava=szél jár itt,
üstökön ragadja az út kopasz fáit,
megcibálja, tépi, tördeli az ágat,
mint megvadult gyermek a rossz mostohákat.
Bekiált kívülről, duhaj, kemény szóval:
»Hallod=e? Énbennem az Alduna szólal.
Panaszt hozok én is rácok határán át:
visszasír a Bácska, hazasír a Bánát!
Elvetett bántági búza megfogadta,
hogy nem terem szálát, csak magyar asztagba,
lázadás tört ki a bácskai gulyákba,
nem ellenek borjút csak magyar igába!
Temesvár kövei Hunyadit idézik...

zentai halottak sebe újra vérzik...
Ujvidék tornyai nem ismernek más szót,
csak ezt: »Tűzzetek már reánk magyar zászlót!«
Mikor leszek szabad? — kérdezi Szabadka
— legyen-e bizalmunk egy új virradatba?
Pécsi öreg templom a Mecsek aljába,
észak felé kémlel, de mindig hiába!
Mikor jöttök már el, szép, magyar vitézek?
hiszen rabságban a percek ezredévek...«!

Elsuhan a szél, már messze, messze vágta
s újra ólomsúlyú, nagy, nehéz csönd támad.
Hideg van... mintha a torkom fojtogatnák...
s itt sír a szobámban az a szó, hogy: Bánát...
Hull a hó, száll a hó sűrűn és kavargón
s a varjú unottan ugrálgat a tarlón...

Ihol ni! De furcsa... ott a tarló végén...
felhő kerekedik... az erdő környékén...
egyre közeledik... a havat kavarja,
tornyot épít hóból, az égig a karja.
Fájdalmas borzongás fut végig az erdőn,
aztán zokogni kezd bánatos-kesergőn:
»Most jöttem Erdélyből, Erdély országából.
Nemere-szél vagyok Hargita aljáról,
lelkiismerete vagyok a magyarnak,
szava vagyok szörnyű, székelly siralomnak.

Kicsapott a vize a két Küküllőnek,
borzalmas a hangja, kárpáti erdőnek!
Gyergyói hegyekből, láng csapott az égig,
bocskoros zsiványok rémüldözve nézik,
kiontott könnyeknél csak a vér hull többet,
korbács suhogásán pribékek röhögnek . . .
Kolozsvár piacán Mátyás paripája,
horkol haragosan, a követ kapálja.
Segesvár környékén, Vizaknán, Szebenben,
rég porladt magyarok sóhajtása rebben.
Megdobban a sírjuk . . . rémes jaja támad
föld alatt fehérülő repedt koponyáknak . . .
Minden kő felkiált . . . minden bokor vádol:
mikor jön már sereg szép Magyarországból,
mikor virrad már haj! mikor, lesz már vége?
— Bilincsbevert székely felkémlel az égre. —
Mikor szikrázik már fent a hadak útja,
ősmondák vitéze végig mikor futja,
mikor látjuk haj, a Csaba paripáját,
mért nem jön? Hiszen így még sohasem várták!
Mennyi vér folyjon még, mennyi átok szálljon,
hogy a vízzé vált vér újból vérré váljon?
Meddig sírjon Erdély, a süket füleknek,
hüvelyben a kardok még meddig pihennek?
Milyen utat kell még a Golgotán menni,
mennyi vér folyjon még, mondjátok, hát mennyi . . . ?«

Elment... továbbzúgott haragos Nemere
s nagy halálos csönd lett odakint egyszerre.
Tarló közepéből a vén holló károg,
majd a légbe szökken... Erdély felé szállott...

Estéli szürkület borul a szobámra,
fülembe harangoz az a szó, hogy: Tátra...
Hull a hó, száll a hó szürke ködpárán át
s lelkem mélyén sír a Bácska, meg a Bánát,
messze jár, meg se áll a három szilaj szél
s felsírokl hörögve: édes, koldus Erdély...

1919. nov.

FEKETE MADARAKRÓL.

A sóhajok: nagy, sötét madarak,
az éjszakában elbolyonganak.

Lélek=oduból kiröppennek este
és barangolnak fényeket keresve.

Csöndes madarak. Némák, szótlanak,
megkopogtatnak egy=egy ablakot

s aztán riadtan messzire szállnak:
gyásza van minden Sójaj=madárnak...!

Összeütődnek nagy-néha ketten
s egymás szemébe néznek meredten.

Rémülten látják egymás bánatát
és menekülnek, suhannak tovább.

Valahol . . . régi várromok alatt
összeverődik egy-egy bús csapat

s együtt keringnek sűrű rajokban
és fényt keresnek az ablakokban,

de mécsvilág most nem reszket sehol
s a bús madár-raj egyre vándorol . . .

S mihelyt a hajnal szempillája rebben :
— nyom nélkül tűnnek el a végtelenben.

. . . Magyar éjben a Sóhaj-madarak
most seregestül járnak, bolyganak.

Esti madarat, ha láttok, emberek,
hajtsátok meg a fáradt fejetek,

mert olyankor a hangtalan sötétben :
— magyar sóhajok húznak át az égen . . .

1919. okt.

IDŐK FORDULÁSÁBAN VALÓ BIZAKODÁSUNK ÉNEKE.

Ránkborult a felleg,
Tavaszi rügyeknek
lehullott a virága,
Erdők elhervadtak,
madarak itthagytak,
elmentek a világba,
elmentek a világba . . .

Csüggedt két karunkkal,
nagy bús bánatunkkal
keserű az életünk.)
Kél a sóhajtásunk,
más időkre várunk :
mit ad Isten minekünk,
mit ad Isten minekünk . . . ?

Bárhogyan lesz sorsunk,
akármeddig hordunk
veritékes keresztfát,
— idők fordulását,
a tél elmulását
földön nem gátolhatják,
földön nem gátolhatják.

Fellegek elmennek,
madarak megjönnek
sóhajunk is elapad.
Új napok vidítják
boldogságos útját
hittel hívó magyarnak,
hittel hívó magyarnak . . . !

1920. jan.

MAGAM BÁTORITÁSA.

Szívem: ne fájjon néked az a másik,
míg el nem mulik ez a fölgeteg.
Szívem: nem sirunk nagy-idő mulásig
és nem tündödünk tegnapok felett.
Szívem: mi ketten most nem is vagyunk,
szívem: nagy ének most a mi dalunk!

Szívem: nem látjuk mi most a virágot,
szívem: szent böjtök szakadtak reánk.
— Áldott tűz most a te gyertyavilágod —
Jaj! — csak ne szánjad most azt a leányt!
Szívem: mi ketten most nem is vagyunk,
szívem: nagy ének most a mi dalunk!

Szívem : kevés a zsoltáros magyar
s látod — várják az igaz éneket,
kell most a hit és kell és kell a dal :
sokan vannak a kicsinyhitűek.
Szívem : mi ketten most nem is vagyunk,
szívem : nagy ének most a mi dalunk !

Szívem : amíg e porbanéző arcok
hittel nem néznek mind az ég felé :
mindaddig vívjuk e szent, énekes harcot
akár ha meg is szakadunk belé !
Szívem : mi ketten, most nem is vagyunk,
szívem : nagy ének most a mi dalunk !

Szívem : ha majd nem hull a könny szünetlen
és eljövend a tíz csapások vége,
akkor majd újra kiballagunk ketten
a holt szerelmek temetőjébe.
De addig — szívem — mi nem is vagyunk,
s addig nagy ének — szívem — a dalunk !

1920. jan.

FEGYVERKOVÁCSOK MŰHELYÉBEN.

Üssed! Szikrázzon, csattanjon a vas,
forró, bosszuló penge készül.
Kormos, lihegő fegyverkovácsok,
zengessétek a dal=kalapácsot:
Erdélyben párák szállnak a vérből.
Üssed! Szikrázzon, csattanjon a vas.

Üssed! Hogy szálljon esőként a tűz.
Szörnyű, kegyetlen legyen a kard,
— csupasz, izzadó fegyverkovácsok,
zengessétek a dal=kalapácsot:
deresre húzták délen a magyart.
Üssed! Hogy hulljon esőként a tűz.

Üssed! Verd belé keserűséged,
haragodat, a könnyet, a vért,
— áldott, robotos, magyar kovácsok,
zengessétek a dal=kalapácsot:
kés márkí hörgés a szívekig ért.
Üssed! Verd belé keserűséged...

1920. márc.

EGY KIS MAGYAR FIUHOZ.

Apró öcsikém ülj az ölembe
s dobd a sarokba a játéklövet.
Magyarországon most más játék járja ...
/Ránkborult barna fellegek sátra,
Magyarországon most nem süt a Nap.../

Dobd a sarokba, félre a bábút!
Nézd csak: a bácsi mit ad teneked,
jaj, csecse játék! Nézd hogyan villan!
Csontnyeje sima... szép hegye is van...
Tiéd öcsikém, kis csöppnyi gyerek!

Szorítsd marokra. Így kicsi lelke.
Ugye, hogy tetszik? No mondd, hát beszélj!
Pillanat sem kell s tíz szívet átszúr...
S hallod öcsikém? — Messze Kassárul
bús, magyar jajdulást kerget a szél...

Apró öcsikém, kis magyar bimbó,
hát ez a másik kell-e vajon?
Fényes csövében hat bogár szunnyad...
Csitt!... ott délen most szívekbe szúrnak
s vérrózsa nyílik a fehér havon!

Hát ez a játék, amit most látsz itt,
kell-e öcsikém — te hazátlan árva?
Kristályüvegben fehér halálpor...
De hallga!... Csönd most!... Erdélyországból
metsző sikoltás száll a világba!

Apró öcsikém, néked adom mind
csak dobd a sutba a lovat, babát!
S ha sohse nyílik az ajkad imára
s kezed se téved soha virágra:
ott fönn az Isten mindig megbocsát.

De ha nem tudod, mi a gyűlölet
— mit most szívedbe belemartam én —
ha csak egy percre is elfelejted:
akkor én fojtom beléd a lelket
árva magyar-bimbó, kis öcsikém...!

1920. márc.

MAGYAR.

Napkelet szülte, Napnyugat csalta,
ölelni jött a szőke Tiszaparra.

Erében forrott ezer ifjú ének
s Nyugat elhívta szeretőjének.

Egy csók nem sok, de annyit se látott,
visszavert mégis testvért, barátot,

hogya Keletről Nyugatra törtek.
Első csapását minden ökölnék

ő védte ki. S magát ölette, vágta
ezer esztendőn ezeregy csatába.

Egy csók nem sok, de annyit se látott,
céda Napnyugat rajta hahotázott.

Most meg ellökte, mint valami rongyot
s marják, tépdésik útszéli porontyok.

Szeretni jött a szőke Tiszaparra
s ledér Napnyugat örökké megcsalta...

KIÁLTÁS A VÉGEKRE.

/Válasz Végvári=nak./

Kiálts még egyszer! Kiálts még százszor!
/Halkan, igaz — de halljuk a szavad./
Hahó Végvári: új, magyar kakas
a rikoltásod máris riogat!
Vagytok=e még vagy elsülyedtetek,
tiprott sírokban, szürkén, névtelen,
vagytok=e még rajongó magyarok
a Végeken, a Végeken?

Kiálts át újra, üss fekélyeket
korbács=hanggal, az alvó táboron
s mi: gyöngeszavú, rekedt kakasok,
e sápadt, csüggedt, kódós hajnalon,
megfeszülve és dülledt szemekkel,
veled zengünk, borzongva, éberen...
Rikolts még egyszer, virrasztó magyar
a Végeken, a Végeken!

Kiálts át újra! Hasadjon a kód
ha vértengerből kél is ez a nap.
Hahó Végvári: hallod a szavunk?
Nyissad ércesre hangos torkodat.

Kiálts! S ne hagyd, hogy fojtogassanak.
Ki vagy? — hahó! én féltve féltelek...
De azért szólj és gyujtsd fel százszor is
a Végeket, a Végeket...!

1920. máj.

RABOK.

Pajtás szorítsd! Most nincs megállás.
Feszítsd, feszítsd a börtönrácsot!
Veritéked csak lopva hulljon,
a vésőd meg ne csikorduljon
s ne üssön zajt a kalapácsod.

Pajtás szorítsd! S ha fáj a vállad,
ha kiserked a kínzott véred,
akkor se nyögj egy jajdulást se,
reánk vár ott kint a szerencse
és vár az élet, drága élet...

Pajtás szorítsd! Most nincs megállás,
hív a Tisza s a Rajna partja
s jaj lesz akkor a rongy világnak,
hogyha majd újra nekivágnak
a germán és a magyar fajta!

LESZ ÚGY MEGINT.

Lesz úgy megint, hogy levetjük a rongyot
és felhúzzuk az ünneplőgúnyánkat
s őszi időben, bortermő hegyen,
gyertyás, pókhálós pincék mélyiben
emelgetjük a részeg, víg kupákat.

Elmondjuk majd, hogy sanyarogtunk régen
s megátkozunk a mult, bitang időket.
S az áldomásban izzó magyarok
szeme majd újra göggel felragyog
s behivogatjuk az arra menőket.

Lesz úgy megint, hogy elmúlik a fájás
és azért mégis csak sírva vigadunk.
Keserű dalra édes lesz a bor
— boldog gyerekek zúgnak valahol —
s vidáman zeng és száll majd a dalunk.

Akkor talán már én is csak rekedten,
öreges hanggal, halkán kornyikálok,
de pókhálós, vén palástom alatt
— amíg a kupák járnak, bolyganak — :
irígyelhetnek engem a királyok!

1920. máj.

KELETRE ÜZENEK.

Sóhajok földjén, vén hegyek alján,
füstölgő, székely porták udvarán,
játszok=e még, kis magyar gyerekek?
Mondja=e még a csillagszemetek
esténkint: ne sírjon édesanyám!
Erdőn bujdosó, bús apátoknak
visztek=e titkon elemózsiát?
S fáj=e a vad csók, kízó szorítás
mikor apátok öleli fiát?

Van=e csigátok s ostor hozzája,
sárga pitykével gomboztok=e még
öreg szederfa, akác aljába?

Tudtok=e futni, kacagni vígan,
gatyás, apró, kis magyar csemeték?

Néztek=e most is a patak vizébe,
hogyha fenéig süt be a nap,
szedtek=e könnyű, gondtalan kedvvel
bolondos, fényes kavicsokat?

Zöldel=e még a kertetek mellett
nevetve, várva tavaszi pázsit,
játszok=e most is rablóst, zsványost,
játszok=e most is szép katonásdit?

... Ne játsszatok most árva bogárkák,
hiszen most úgyis ott a zsivány.
/Sisakja csillan, két keze durva,
szeme a galamb szívét is szúrja
s az ökle mindig ott a kancsukán.../
Ne játsszatok most pöttön katonák,
csak várjatok egyre ott lenn az alvégen,
egyszer majd jönnek tollas vitézek
és harsog a kürt majd és zendül az ének,
magyarul, tűzzel mint egykor régen...

A HADAK UTJÁN.

»Nézz le a földre uram, vezérem,
Csaba királyfi! Nézz le hát!
Hozzád sikoltoz legázolt néped,
nyergeljenek a csillag-vitézek,
én — megfujom a trombitát!«
— Megállj! Nem mozdulsz. S nem mozdul a had.
Nyöszörgő népnek nem terem csoda.
Ha majd a Karddal hördül föl az égre,
vérben, tűzben és harci lángban égve:
akkor... igen — levágtatunk oda! —

HALOTT MAGYAROK SZÁJÁVAL SZÓLOK.

Ez a föld: egy. És örökké magyar.
S aki egy marok rögről lemond:
az pusztuljon, az nem való közénk,
az rongy!

Ki elfelejti köztünk álmosan,
hogy vállunkon a Jövő keresztje,
annak legyen a legszebb perce a
veszte!

Ki nem lát be a sírok mélyibe
s nem hallja, hogy ott nyögnek az apák:
az menjen, jaj, az menjen innen el
tovább!

Kinek nyugodt a szíve és álma,
akár mert bolond, vagy akár mert bölcs:
az hulljon le mint fáról a rohadt
gyümölcs!

Ez a föld: egy. És örökké magyar.
S aki egy árva rögről lemond:
az járjon úgy mint a hét gyászmagyar:
az rongy!

A TURÁNI TESTVÉREKHEZ.

Kik elszakadtunk Ázsia szívéből
s kiket nyugatra hajtott a vérünk,
kik idefolytunk Kelet sátorából
és akik most holnapot remélünk,
értsük meg egymást, újra, még csak egyszer,
— míg vastalpával megtipor az élet —
hej! ott északon, hej! ott délen
figyeljetek testvérek!

Ott északon, te harcos, drága testvér,
ki leráztad a börtönvasakat,
hallgassad meg a rabbá lett magyart,
háthogyha széthull rajtunk a lakat!
Érted-e, hogyha kopogunk a falon,
hallod-e testvér s felriadsz-e rája?
Testvér dalolj! Minékünk szent vigasz,
ha zeng a Kalevála...

És arra lent, te régi, déli szomszéd,
kivel átkozott századok során
keserű szívvel marcangoltuk egymást
s mégis: erős volt akkor ős Turán:
török testvér! Kivel most egy a sorsunk,

kopogj te is a tömlőc=falon át,
mi : örök=élők — túléljük a láncot,
börtönt és kancsukát!

1920. jún.

PETUR PINCÉJÉBEN.

Te csak mindig újra születesz Petur.
Meghalni nem tudsz, mert éltet a kín.
Nem azért vagy, mert lenni te akarsz,
de mert szülnek az ősök csontjain
vásárt ülő kis féreg magyarok,
akik eladják rongyos kincsekért,
ledér asszonyok csókjáért a multat,
a véres, bús de áldott Tegnapot. —
Mindig Peturt szülnek a Nyomorultak...

Te csak mindig újra születesz Petur,
akárhogy vénül, görnyed az Idő.
Nem azért jössz, mert feltámadást fújnak,
de mert sikolt a megrémült Jövő,
a magyar Holnap! Akit fojtogat
a vállrándító, bohóc=belsejű,
minden kis zajra összeressenő
magyar gúnyába öltözött csepű...

Te csak mindig újra születesz Petur
— lázadt szavú, keserű ború bán —
hogy közbehördülj, mikor elkockázzák,
amit az ősök védtek száz csatán,
hogy kardot ránts, ha meghunyászkodik
magyar derék a kufár-pénz előtt.
Petur... én uram... bálványom, apám:
verd föl a sok, sok hitvány heverőt!

Te csak mindig újra születesz Petur.
Jöjj el hát most... most várva-várlak én!
Sohse kellett még úgy a haragod,
mint most a szavak, szavak idején.
Jöjj a keserű, boros kupáddal,
ülj mellém s öntsd ki forró lelkedet,
szemed szikrázson izzó feketén
s csapj az asztalra, amíg megreped!

Te csak mindig újra születesz Petur
és én hiszem, hogy szílj haragod
kardot huzat a bárgyú álmodókkal
s szent részegséget ad a te borod.
Várlak Petur, nagy jajongással várlak,
hogy bús esetben, lábadhoz boruljak,
hozzad a kupád, mérged, bánatod...
... S ezer Peturt szüljetek Nyomorultak!

1920. jan.

PETURRAL A TEMETŐBEN.

Magyar temetőn, vánszorgó órán
az éjjel rongya mindent betakar.
Ketten vagyunk a lázadó bánnal
— én jó urammal, szent apámmal —
a sír felett, melyben meredt
szemekkel fekszik a magyar.

»Szörnyű, szomorú, turáni sírtól,
hová küldted a lelkedet Nagyúr?
Megfojt engem e bús hallgatásod
s hogy fehér fejed meg se rázod
és két kezed ölbe teszed
hitetlen szívvel, konokul...

Nem láttalak még ilyen szobornak,
őszhajú, drága mesterem, őszám!
Pedig mióta cimborák lettünk,
— Nagyisten! — hányszor keseregünk
véren, boron, részeg toron,
síró, magyar hegedősön...

Nagyúr! Hiszen te mindig lihegve,
hörögtél, sírtál és lázadoztál
s amíg átkoztad, verted a népünk:
addig — tudtam — hogy élünk, élünk

de jaj nekem, ily vértelen,
csüggedt te még sohsem voltál.

Nézzed Uram, én kivérzett térddel
hozzádcsúszom és jajongva kérlek :
csak még egy átok fakadjon benned,
csak egyet szólj még, jaj, csak egyet
szólalj Nagyúr! Kínnal, vadul
s tán a halott is felébred !

Csak egy jajsztót... egy keserű jajsztót...
s még egyszer rázd meg fehér szakállad !
Én kérem tőled... Petur bán! — látod,
én: a bolondos, hívő diákok,
ez új síron, lásd én sírom,
kérem vissza a te átkod...

Hát még se szólsz... hát még sincsen szavad...
minthogyha szolgád meg sem hallanád...
A koldulás, jaj, torkomba rekedt,
elterülök a szörnyű sír felett
s Tisza-parton — idehallom —
fölsír a nyárfa és a nád...

1920. jan.

PETUR VEZET ÉJFÉLI PUSZTÁN.

Hangtalan pusztán, éren és nádon,
felleg alatt, a bús éjszakában,
lobogó, fehér, ősz fürtökkel,
görcsös bottal, rossz térdekkal
ballag a bán — s lába nyomán
magyar röögöt nyögve járom.

Jaj, nehéz út ez, bolond bolyongás...
Amerre járunk: véték és romlás.
Megállunk itt, ott — mint az árva —
s úgy kiáltjuk a pusztába:
»hol egy magyar, ki még magyar,
kinek lelke most se rozsdás?«

Sehol egy hang. És sehol mécsvilág.
Halott mocsárba hajladoz a nád.
Lihegve kinnal továbbmegyünk,
mélyre csügged le a fejünk
s egyre csordul homlokunkról
veríték, könny, szitkok, imák...

»Megálljunk hej! Nagyúr én nem bírom.
Engedd még egyszer elkiáltanom
haldokló, rekedt, pusztá=szómat!

Hátha mégis válaszolnak,
hátha akad az ég alatt
még egy magyar, hogyha hívom?

...Hiába minden. Multba esetten
hallgat a puszta. Sóhaj se rebben.
De törpe, gonosz kis egerek
rágják egyre a gyökeret,
mi megmaradt a föld alatt...
S kuvik húz a fellegekben.

»Meddig megyünk még? — Mondd meg hát
E stáció a kárhozatba nyúl. [Nagyúr!
Hányszor kell még, hogy összeessünk,
hányszor kell kétségbeesnünk
míg mi ketten, holt meredten
elhullunk megsiratlanul...?«

1920. jan.

MÁRIA ASSZONY PANASZKODOTT.

Mária asszony csudaszép kertjét
éjfélidőben mind lelegelték,
összetiporták, szétszakították.
Mária asszony könnyezve járja,
szedi s elejti mindegyik rózsát,
külön siratja mindegyik rózsát.

Mária asszony megyen zokogva
s kérdezi tőle fia szorongva :
»Anyám, nagyasszony, mi bántja lelkét?«
Mária asszony felelget árván :
» — Virágos kertem földreteperték,
virágos kertem elrepegették.

Mária asszony magzatja szólal
szerelmes, áldó, becéző szóval :
»Anyám, nagyasszony, semmi baj sincsen,
te kertet újra virágba pattan
s palánkját őrzi fiad, az Isten,
szűzen szült, ifjú, ötsebű Isten . . .«

Mária asszony talpig fehérbe,
kannával sétál csodakertjébe.
Rózsákat öntöz élet=vizével,
mindegyik rózsát szóval simítja
s ötsebű Isten fényes szemével
nézi s áldja áldó kezével . . .

APÁKNAK MONDOM.

Ültessétek a rozzant térdetekre
a bánat=szemű magyar gyereket
és égő szájjal, szikrázó szemekkel
szívébe forró mérget öntsetek,
amíg keze ökölbe nem szorul,
míg homloka haraggal nem borul,
amíg a szíve úgy föl nem sajog,
hogy fájdalmában majdnem megreped.
Tanítsatok meg átkozódni
millió magyar gyereket!

Szelíd mesétől soha ne aludjon,
simogatással ne illessétek.
Tanulja meg, hogy alázott derékkal
földig hajolni: bűn, szörnyűség, véték.
Csodára várón ne nézzen az égre,
könny sohse szökjön gyáván a szemébe,
el ne lágyuljon egy hervadt virágon:
higgye úgy, hogy árvább, gyűlöltebb, szegényebb,
hajszoltabb futóvad nincsen a világon,
kárhozott világon . . .

Koldusrongyban is ázsiai göggel
álljon mint egy szörnyű, nagy, idegen bálvány,

hogy e sárgolyónak minden sanda népe
rettegve, fázódva, köntösét megtépve
nézze ezt a szobrot itt a Tisza táján . . .

De ha egyszer aztán nyugatról, keletről
horpadt magyar kürtök rikoltása zendül:
szőkjön szíve-vére két dacos karjába,
ne gondoljon többé apjára, anyjára,
jajra, imádságra, szakadó könnyekre,
csak a gyűlöletre, forró gyűlöletre,
édes gyűlöletre . . . !

Hogyha esténként szelíd harangszó
imádkozik a kis faluk felett — :
ültessétek a rozzant térdetekre
s tanítsátok a gyűlöletre
a gyereket, a gyereket . . .

1919. szept.

KOLDUSOK BABILON ELŐTT.

Vén Duna=partra, bűnös Babilonhoz
eljött a Bánság s elsírta baját,
hogy nyögve érik arra a vetés
és ember=hangon jajdulnak a fák.

Vén Duna partján bűnös Babilon
csak kacagott, csak kacagott . . .

Vén Duna=partra, bűnös Babilonhoz
a Felföld is egy üzenetet küldött:
hogy arra fent a lélekzetet fojtva
várják, hogy mikor zendülnek a kürtök.

S vén Duna partján, bűnös Babilon
csak nevetett, csak nevetett . . .

Vén Duna=partra bűnös Babilonhoz
koldus=Erdély is elhozta jaját:
hogy a temetők egyre nőnek
s bilincses kölyköt szülnek az anyák.

S vén Duna partján bűnös Babilon
csak vállat vont s még jobban nevetett.

ÚJ ÉNEK MAGYARORSZÁGON.

Gyűlölet — sohasem voltál nékem: szentség.
Soha egy szavamat rád nem vesztegettem,
árvát simogattam, virágot szerettem.

Álmodtam, ha felhő simított az égen,
szoptató anyákat imádkozva néztem,
madarakat, fákat, füveket becéztem.

Tépődtem elsárgult írások papírján,
figyeltem hangjára kopott zongoráknak
s lelkemben méléző áhitatok jártak.

De most rád találtam s megmelegszen nálad,
borzongasd a vérem, csikorgasd a csontom
s hogyha el is égetsz, én akkor is mondom:

»Gyűlölet, te új és áldott, forró tűzvész,
repüljön a szikrád messzire, messzire,
minden magyar házra, minden magyar szívre,

éless ki, pusztíts ki minden megbocsátást,
ne maradjon bennünk semmi, csak az átok,
azt zúgják az erdők s ordítsák a nádak,

légy a Tisza táján óriási máglya,
átkozott és áldott, szörnyűséges oltár,
míg csak ember jajdul s míg a világ fennáll ! «

1920. márc.

MAGYAR TEMPLOMOK ÜZENNEK.

Sokszor látom most, éjjel, sötétben,
mikor a csend már mindent elnyomott:
hogy titkon — mint az istrázsás rabok —
üzennek apró, magyar templomok.

Üzennek át a szuronyok falán
— míg óra-szívük csendesén ketyeg —
s ember-füleknek érthetetlenül
szállnak a titkos, nagy üzenetek.

Sokszor látom, hogy éjjel, sötétben
szikrákat szór a keresztek hegye
s a szikra röppen keletre, nyugatra,
északra, délre, messze . . . messzire . . .

Ugy hull a szikra, mint a tűzeső,
utaznak fényes, lidérces lángok
s rablott kincseket őrző martalócok
talpig fegyverben — nézhetnek utánuk.

Ki tudja titkos fény=igéiket ?
Vészjelek=e vagy buzdító szavak ?
Ki hív s ki ad most választ itt az éjben
felhős, szomorú, magyar ég alatt . . . ?

Írástudója nincsen e jeleknek,
szent, érthetetlen marad a titok.
Bilincs zöröghet, istrázsa vigyázhat :
üzennek mégis most a templomok . . .

1920. júl.

A HAZATÉRŐ HADIFOGLYOKHOZ.

Ti fáradt, ráncos bilincs=emberek,
kik messziről most hazaértek
s kiket most újra köny fogad
és nem harangszó, diadalmas ének,
ti fáradtak, a fáradtak között,
kiket úgy hívott, húzott ez a rög,
mint tévedt vándort szelíd mécsvilág,
ti szent, sokat=várt, kancsukát=nyögő,
keserű ifjak, elszáradt apák,
— kik vánszorogva hazatértek — :
ne bántsatok, hogy így állok elétek,
kérő szóval . . . és még töletek kérek
a koldusoktól . . .

Hozzátok jajdul
a csüggedt számból kiszakadó ének.
Ne bántsatok, hogy még tőletek kérek,
hogy nyöszörögve így állok elétek :

Tudom, hogy hív a tűzhely, hitves karja,
Tudom : erre az áldott pillanatra,
könnyesen, sírva, nyirkos odú mélyén
vártatok vágyódva, sorvadozva
s ha eszetekbe jutott ott a fegyver,
a vér, a jaj s riadó trombiták,
tudom : szívetek borzadozva
undorral dobbant
keserű fiúk, megőszült apák.

És mégis, mégis üszkén a régi romnak
nyöszörögve és siralomba fulva —
kérlek, könyörgök, rimámkodom :
vegyétek fel a régi kardot újra,
vegyétek fel ! — Ti tudtok bánni véle —
vegyétek s aztán forduljatok zúgva
kelet=nyugatra, északra és délre,
lobbanjon ki a kancsuka=ütés,
ezer éjszaka virrasztása,
a könny, szomjúság, vágy és éhezés,
haza=nem=jöttek haldoklása,

s minden imádság és minden szitok,
minden keserv, mit hazahoztatok,
robbanjon ki! És mint a fergeteg:
egy rohanással, egy hördüléssel,
kergessétek a poklok fenekére
az ezeréves testünkön hízó
patkányokat, gazokat, szemetet . . .

. . . Tudjátok ti, hogy apró házatok
ormán a tűz szikrázva fölcsapott?
Tudjátok=e, hogy meggörnyedt apátok
korbács alatt halódva jajgatott?
Tudjátok=e, hogy síró lányotok,
szelíd, koszorus, gyűrűs szeretőtök
latrok karjában sikoltva vergődött?
Tudjátok=e, hogy nincsen semmitek
amit bitangok ne gyaláztak volna?
Tudjátok=e, hogy széles e világon
nincsen most semmi, semmi számotokra,
csak a bosszú?! — A gyilkos, fekete,
égő, keserű fog=csigorgatás!
Higgyétek el: nincs itt már semmi sem,
nincs számotokra semmi . . . semmi más . . .!

Vegyétek fel a fegyvert csak még egyszer,
s fújjatok egyszer még a trombitákba,
hogy a világ

— remegve térdenállva —
könyörögjön a magyar haragnak!
De irgalomra egyik szív se nyiljon,
vágjon az éle a bosszuló kardnak,
hulljon a vér, jaj hulljon, hulljon,
rohanjunk túl a Kárpátok láncán,
fürödjünk meg a könnyben és vérben
örjöngve és vadul
s kacagjunk úgy, mint a bukott angyalbul
ördöggé lett sátán . . . !

Vegyétek fel csak még egyszer a kardot
én bús, kifosztott koldus-véremeim!
Riadjatok a trombitákba
s ha nem lesz már e rögön rabló lába,
állítsatok az ország végein
hűséges, magyar őrállókat . . .

S akkor . . . aztán . . . ha fájnak a sebek,
ha sajnáljátok az elhullókat,
ha fáj ez az új áldozat nagyon:
akkor — nem bánom — verjétek agyon . . .

1920. júl.

BÁGYADÁS.

Hej! Nagy pipát adtál Uristen
s kevés dohányt az én fajtámnak!
Te láttad: tegnap még lázadoztak
hogy e földet nem adjuk gazoknak
és máma már a napon szundikálnak.
Nagyon megvert az élet, mégse látunk.
Csak komótosan megvetjük a hátunk
egy napsütötte rozzant ház falán
és száll a füst a nagy pipából,
álmodunk szavak mákonyától,
pedig rohan a máma, holnap,
holnapután . . .

És amíg egyre örül az Idő,
új, éhes faj veri a sátrát
Tiszamentén . . . Tuladunán . . .

1920. júl.

EGY MAGYARHOZ, AKI ELMENT A NEM-MAGYARSÁGBA ÉS MEGINT VISSZATÉRT.

Megjöttél Pajtás? Rongyos a csizmád,
elvásott bizony már az útban.
Jaj én megmondtam, úgye megmondtam,
nem hazudtam...

Megmondtam százszor, hogy ne hagyd el,
el ne hagyjad egy pillanatra
ezt a röögöt. S te mégis mentél
azon az úton, amely továbbvisz
a Tiszaparttól — Napnyugatra.

Úgye megmondtam: hogy a mi útunk
Lebédiától idáig ér.
Lebédiától a Tiszapartig.
S ki itt marad, áldott lesz holtig,
de jaj annak ki még tovább megy
ahol az út Nyugatra tér...

Mert ami szentség Lebédiába'
s ami a Tisza táján szentség,
az ott Nyugaton: bűn, nevetség.
És nekünk: méreg,
ami azoknak: édes, drága.

Ha testvéreket mentél keresni,
mért nem maradtál Tisza mentén
vagy mért nem mentél Lebédiába?

Én itt maradtam akkor is,
mikor ti kinevettetek.
Bolond voltam és tegnapos
azért, mert pogány áhitattal
s görcsös, ölelő, bús karokkal
szerettem ezt
a négy folyót... három hegyet...

Megjöttél Pajtás? Rongyos a csizmád.
Elvásott biz' a dőre útban.
Ugy-e, hogy mégis visszatértél
lehajtott fejjel, kiraboltnan.
Pedig most szűkebb lett a föld itt
— s hogy szűkebb lett néked is vétked —
és mégis, mégis visszajöttél
verjed a melled... csusszad a térded...

Ülj ide mellém, Idők-útjára,
szorítunk néked is egy helyet
s el ne felejtse:
hogy az időknek szörnyű útja
— mely a világot körülfutja —
bárhova tér:

minékünk meg kell állanunk itten,
mert csak itt éltet minket az Isten,
minékünk — árva magyaroknak
ez a nagy út csak Lebédiától
a Tisza áldott partjáig ér...

MAGYAR BÁBEL.

Áll a torony. Mi építettük.
Az égbe nyúlik csonka orma
és körülötte veszetten, búsan
csak tart a torna, tart a torna...

Nagy torna ez. Nyelvek csatája.
/Ezer éve, hogy belekezdünk /
Köröttünk mások mindig nyernek
s mi mindig veszünk, mindig veszünk...

Elvesztettük az ősi fegyvert,
kincset, nagyságot, bús hazánkat,
csak egyet nem: a pártos, hangos,
istenverte, rossz, csahos szánkat.

Szörnyű e Bábel, én Uramisten!
s latrok kacagnak körülöttünk

és nincsen egy kéz, áldott ököl
ki egyszer szétütne közöttünk!

Áll a torony. Mi építettük.
Az égbe nyúlik csonka orma.
S veszetten, búsan, duhaj keservben
csak áll a torna, ősi torna...

TE VAGY A LEGÉNY.

Te vagy a legény Tyukody pajtás!
Szakad a szádon tenger sóhajtás.
Penészes nóta, savanyú lőre
mégis csak könnyebb, mint az: »előre!«

Te vagy a legény Tyukody pajtás...
Csahol a labanc, szűkül a hajtás,
de te ne mozdulj — minek is tennéd? —
majd a Rákóczi, Bercsényi megvéd...

Te vagy a legény Tyukody pajtás...
Akad még benned duhaj kurjantás.
Lobban a lángja magyar portáknak,
Rákóczi baja — te csak ne bánjad!

Te vagy a legény Tyukody pajtás.
Keserűségre álom a fojtás.
Bercsényi uram dobot verethet :
mi majd csak alszunk kemence mellett.

Te vagy a legény Tyukody pajtás.
szakad a szádon sóhaj, káromlás.
Duhajkodj búsan, tart még a löre,
akinek tetszik : menjen előre !

Te vagy a legény Tyukody pajtás ...

A KORCSMAJÁRÓ MAGYAROKHOZ.

Hallgassatok, figyeljetek fel néha,
vidám fiúk a korcsma mámorában !

Hát nem halljátok, hogy zúg, kavarog
körülöttünk egy szörnyű hangzavar ?
Valahol sírnak gyerek-magyarok,
valahol most muskátlis ablakot
bezúz egy részeg, durva puskatús,
valahol hosszan sikolt most a jaj,

Hallgassatok ! Kurjantás se szóljon,
pohár se csengjen, hej, most csönd legyen !

Idehallik, hogy völgyön, hegyeken
magyar rabok csapatja vánszorog.
Koppan a léptük és szünetlenül
csattog a korbács hajlott hátukon —
ki nem bírja: az hörögve kidül
és ottmarad a golgotás úton...

Hallgassatok, ne húzzon a cigány,
hiszen nem hallom így a hangokat...

Nem hallom, hogy a börtönajtó nyekken
valahol, komor pincebolt alatt.
Nem hallom, hogy a puska zára csattan
a halálbogár a csőben meglapul,
nem hallom jaj, hogy eldörren a sortűz
s valaki nyögve, holtan földre hull...

Hallgassatok, figyeljetelek fel néha
s tudom: keserű méreg lesz a bor,
ha meghalljátok, hogy az éjszakában
hányan halódnak mindig valahol...

Hallgassatok, figyeljetelek fel néha!

ÁRMÁNY-ISTEN FIAI.

Emese asszony fiai vagyunk
és Ármány-isten az apánk.
E korcs-isten egy vad csókjáért
lidérces átok ült reánk.

Ázsia torz, kis istenének
fattyú-kölykei mi vagyunk.
Emese sír — minket siratgat —
s mi egymást marjuk s kacagunk.

Fehér lovat hiába szúrunk
ősi bálványos fák alatt:
elhullanak a jók, a tiszták
s a törpe, pártos megmarad...

Siratgat minket Emese asszony
— kalászos hajú Földanyánk —
s Ural hegyén sandán kacag most
Ármány-isten, az ősapánk...

HAZAJÁRÓ MAGYAROK.

Vizek partjáról hazajárnak
éjjel a halott magyarok,
ha elszunnyad a lámpafény
s az utcák csöndesek, vakok.

A Bug, a Styr, futó Isonsó,
Drina, Dnyeszter és Ikvapart
esténként hazaengedik
a sok magyart, halott magyart...

Halottat ringató bús vizek
ideküldik a rabokat
s kopottan szürkén, könnyesen
jönnek az ablakok alatt.

És fáj nekik jobban, mint akkor
az elmulás, a szörnyű vég;
hogy láncok közt is jóízűn,
és lustán alszik itt a nép.

Hogy megbékélt a szolgasággal,
szívére hálót szőtt a pók
s nincs egy torok, ki felriassza
a felejtőt, az álmodót.

Vizek partjáról hazajárnak
— s mint akit hite elhagyott —
kocognak búsan, keserűn
tarisznys, néma, magyarok.

MEMENTO.

/Minden magyarnak, kinek vére van /

Jőjj el Gyűlölet, jőjj a szívekbe,
légy te a hit és légy te a kard!
— Karóba húzva s kerékbe törve
s halódva is, de zengem ezt a dalt.
Kötözzék meg a lázadt két kezem
s tömjenek rongyot az énekes számba,
még akkor is — a két meredt szememmel —
ordítom majd e vak világba,
hogy nincs más nekünk, csak a Gyűlölet
s aki magyar s most békét hiteget:
az vesszen el a tűzhely melegén,
az gyáva, gyáva, gyáva, gyáva . . .!

Mi ugyse tudunk Krisztusok lenni
s imádkozni e vad Golgotán,
bennünk nem gyujt a korbács megbocsátást.
Más a mi lelkünk: turáni, pogány.
Népek között, a fajtánk: jövevény.

S nekünk erőszak : minden irgalom,
Mi nem felejtünk. Aki minket üt,
az fogja meg a pajzsát is nagyon,
mert fáj a seb — jaj, átkozottul fáj! —
és sebeinkből nem nő kegyelem,
ha megütött, hát várja meg a választ
s ne idézze az Istent hirtelen,
Mi úgyse tudunk Krisztusok lenni :
van húsunk, vérünk, vágyunk és jajunk,
mi : — Ázsiából idezüllött nemzet —
nem Megváltók, csak gyarló emberek,
haragvó s fájó magyarok vagyunk.

Mi eltagadtuk mindig, hogy mi fáj
és odaadtunk mindent, amit kértek.
Röhögj Európa! /Festett vén bohóc./
Ezer esztendő görnyedt bús során
véres cafatra vágattuk magunk,
mindig csak érted. Mindig térted.

Áldomás van. A Szajna vigad.
A Szajna részeg, a Szajna dalol,
hízott patkányok járnak a táncot
— s rajtunk szorosra húzzák a láncot! —
és fáj a testünk szörnyen, valahol . . .
— Valahol . . . ott a Hargita tövén.
valahol . . . ott a Bánság szögletén,

valahol . . . ott, hol ölel a Kárpát . . .
Mindenütt fáj, ahol levágták! —
Áldomás van. A Szajna vigad,
a Szajna dalol, a Szajna részeg!
»Kegyelmes Ur! Dicső Európa!
Megkaptuk már a dús fizetséget.
Ó megfizettél. Nem vagy már adós.
Nincsen már semmi az ősi rováson.
Fizesse meg a mi Istenünk neked.
/De úgy: ahogy még sohse fizetett!/

Ez új toron, a hősi áldomáson,
vérrel és könnyel töltött serleget
mi is üritünk — szolga magyarok —
és megfogadjuk holtigérő hittel,
hogy nem felejtjük ezt a szent napot
soha, soha! — S ha elfelejtenék
valamikor a tévedt fiaink:
mi fölkelünk a sírjainkból
és megtanítjuk őket rá megint.
Ne félj Európa! — Festett, vén bohóc. —
Az emlék mindig itt lesz majd felettünk,
mint hóhérbárd a vértanú felett,
mi magyarok: mi sohase felejtünk . . .!

Kötözzék meg a lázadt két kezem
s tömjenek rongyot az énekes számba,

még akkor is — a két meredt szememmel —
ordítom majd e vak világba,
hogy nincs más nekünk, csak a Gyűlölet
s aki magyar s most békét hiteget:
az vesszen el a tűzhely melegén,
az önző, törpe, gyáva, gyáva . . .

Állom és tartom a vesszőfutást
hamis próféták sorfala között,
üssenek rám a békések, a szentek,
a mindig-bírák tetteink fölött.
Állom és tartom a vesszőfutást!
S ha összerogynék véresen a végén
ott is sikoltom mint egy csatakürt:
hogy új csatákért szórom az Igét én,
új csatáknak jöttét hirdetem,
új seb fájását, új vér buggyanását
s új könnyeket az anya=szemeken . . .
— Pedig nekem is van síró anyám,
kinek a szíve biztos, meghasad,
ha majd a kürtök, a régi kürtök,
az áldott kürtök újból szólanak . . . —

Jőjj el Gyűlölet, csaták korbácsa,
légy te a hit és légy te a kard!
— Karóba húzva, kerékbe törve
s halódva is — de zengem ezt a dalt . . . !

AZ ÉN TÜZEM.

Most csak parázs még, de majd erőre kap,
éhes, mohó láng, gerjedve éled.
Kormot kerget a csillagokra
és mégis szent és mégis Élet.

És egyszer, forrón, mindent elborít,
szikrázva ég a csonka, kis ország
és lángot vet majd édes Erdély
s meggyújtja fönt a Táttra ormát!

Aztán lecsap az Aldunáig futva
és pusztít, mint egy újtüzű pokol
de az igazság és az érték
s minden magyar szív összeforr.

S minden, mi bűn és szenny és új gyalázat,
az benne ég és hamvába roskad.
nem volt még ily áldott tűzvésze
soha, soha a magyaroknak!

Most kis parázs még, de majd erőre kap,
csak élesszéték, míg lángra éled,
hajtson kormot a csillagokra,
mert nekünk: szent, minékünk: Élet!

EGYSZER MAJD ELJÖN.

Tudom, hogy eljön Napkeletről
valami bátyánk vagy öcsénk,
ki ott maradt el réges régen
egy víz partján, vagy hegy tövén.

Tudom : nem sejtjük, mikor indul,
viharként jön vagy lépeget,
orkán lesz-e vagy nyári szellő.
port kerget csak vagy népeket ?

De eljön messze Napkeletről
s egyszer csak ott áll a hegyen,
Uzsok fölött vagy vén Vereckén
s egy pillanatra megpihen.

Végiglát majd a Tisza-tájon
s megnézi : hogy él a magyar ?
S felgerjed benne minden vércsepp,
ha eljut hozzá csak egy jaj.

Haraggá válik szent nyugalma
s ezer babona szabadul
és jaj lesz akkor ! — Az Óceánig
minden kacaj hörgésbe ful.

Igen : eljön majd Napkeletről
— s Itélet lesz mindegyik lépte —
valami bátyánk vagy öcsénk.
. . . S új világ nő a vén helyébe . . .

AZ ÉN PRÓFÉTASÁGOM.

Már cserepesre kiáltom a számat
s a két szemem fakóra virrasztottam . . .

De — kriptaszagtól megcsapottan —
míg szörnyű súllyal nyom a bánat,
csüggedten is, fáradtan is
magyar éjjel sötétjén át,
sírom, dadogom, nyöszörgöm bénán
az Élet dalát . . .

Csapzott hajam a homlokomba vágja
az elmúlásnak szele, viharja.
Hitetlenek közt, roskadozva,
de mégis Messiásra várva,
az énekem — tudom — hogy szentség :
végső vigasz az elhalóknak,
keresztelő a születőknek,
bölcsők rekedt hozsannája
s nyögése új, nagy temetőknak.

Állok a magyar=Idők határán
sírok között, bölcsők előtt.
Mit bánom én; verik vagy áldják
bennem a furcsa énekelőt,
ki gyöngé szóval a dadogó száján,
de csoda=hittel a szíve táján
énekel bízó éneket . . .

Aztán . . . egyszer majd én is elmegyek
kiégetten és boldog mosollyal.
S a négy folyó és három hegy között
jusson nékem is apró síri hant,
szóljon értem egy kis magyar harang
s hulljanak rám majd lassan, leperregve,
borongó, őszi levelek . . .

MAGVETŐ A TISZAPARTON.

Húzzátok, hej, a fiatal barázdát,
törjétek egyre a régi ugart!
Recsegjen, nyögjön a szuette járom,
ostoros gyerkőc gyorsabban járjon,
pirosló hajnal ne lássa ágyban,
ne lássa ágyban — de izzadságban —
serény szántásban az újult magyart!

Dúzzadt köténnyel a barázdán járok,
nyikorgó, áldott, vén ekék mögött
és hintem a magot most jobbra-balra,
zizegve szórom éhes ugarra
tisztá magját a szent Gyűlöletnek.
Tiszai tájon ilyennel vetnek,
ilyennel vetnek most minden rögöt.

Pogány termés lesz mire majd kisarjad.
Kemény, acélos, csodatevő mag.
Nekünk: éltetőnk, mannánk, kenyerünk
— vérrel duzzasztja sok apadt erünk —,
másoknak: méreg, halál kenyere,
romlás, gyehenna, poklok étele,
poklok étele mindegyik falat.

Pogány termés lesz. Én vetem a magját,
hej, csak törjétek azt a parlagot!
Gyűlölet magját a magyar földeken,
ifjan dalolva, boldogan vetem.
Piros hajnalán a szép kikeletnek,
tiszai tájon ilyennel vetnek,
ilyennel vetnek az új magyarok . . .

TAVASZVÁRÁS.

Most nem sírok és nem kiáltok.
A torkom immár berekedt,
harag, könyörgés, gyötrő imádság
minálunk nem gyújt szíveket.
A Máva nem az én időm már
— a korcs, a szóbafulladt Máva —
de a Holnap mindent ígérő,
mindent ígérő szent hozsánna . . .

Papja vagyok a Búzamagnak,
amely a földbe most fogan,
papja vagyok a Magzatoknak,
kiket a szívük alatt hoznak
magyar Máriák boldogan . . .

Sarjadj ki Mag, magyar vetés,
te vagy a bosszú, te vagy az élet,
téged köszönt allelujázva
lelkemben sok, sok szunnyadó ének.
Sarjadj ki Mag, magyar=kenyér,
Holnap=kenyere nőjj ki már,
íhol, jön lassan, áldott parasztunk:
a forró, öreg, magyar Nyár...

Anyák méhében szerelmes Magzat,
magyar ígéret, nőjj hamar!
Téged simogat, téged becézget
a bízó, kérő, gyöngé dal.
Harcos, bosszúló fiúkat várunk,
dolgos pőrőlyös öklöket,
kik megdöngetik ledér Európát
s jobban őrzik a végeket...
Sarjadjatok, zsendüljete
szunnyadó, áldott ember=virágok,
jöjjetek el és karddal, ekével
ássátok ki e süllyedt világot!

Magyar rögökben foganó Magok,
magyar anyákban áldott Magzatok:
födetlen fejjel, alázatosan
— bizakodva és imádságosan —
elétek ballagok...

TARTALOMJEGYZÉK.

Diákok utolsója	3
Bizáncz alatt	4
Magyar Miatyánk 1919-ben	5
Zsoltár	8
Sereginduláskor	10
Fecske-várás	11
Számadás	12
Varju-zarándok	15
Kérdések	16
Gyujtogatás	17
Égi magyarok vándorolnak	18
Repülj fehér galamb	20
A Szajna felé s a Tisza felé	21
Hitetlenekhez szólok	22
Ihol kerekedik	23
Éjféli lázak	24
Lélekszentelés	27
Panaszkodnak a magyar szelek	28
Fekete madarokról	33
Idők fordulásában való bizakodásunk éneke	35
Magam bátorítása	36
Fegyverkovácsok műhelyében	38
Egy kis magyar fiúhoz	39
Magyar	41
Kiáltás a végekre	42

Rabok	43
Lesz úgy megint	44
Keletre üzenek	45
A Hadak útján	46
Halott magyarok szájával szólok	47
A turáni testvérekhez	48
Petur pincéjében	49
Peturral a temetőben	51
Petur vezet éjjéli pusztán	53
Mária asszony panaszkodott	55
Apáknak mondom	56
Koldusok Babilon előtt	58
Új ének Magyarországon	59
Magyar templomok üzennek	60
A hazatérő hadifoglyokhoz	61
Bágyadás	65
Egy magyarhoz, aki elment a nem-magyarságba és megint visszatért	66
Magyar Bábel	68
Te vagy a legény	69
A korcsmajáró magyarokhoz	70
Ármány=Isten fiai	72
Hazajáró magyarok	73
Memento	74
Az én tüzem	78
Egyszer majd eljön	79
Az én prófétaágom	80
Magvető a Tiszaparton	82
Tavaszcvarás	83

